

# РЕШЕНИЕ

№ 5743

гр. София, 13.10.2021 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на 24.09.2021 г. в следния състав:

**ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова**

**ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов**

**Адриан Янев**

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **276** по описа за **2021** година докладвано от съдия Адриан Янев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 72, ал. 4, изр. второ от Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

Образувано е по касационна жалба на Т. А. Я. – мл. инспектор при 06 РУ – СДВР, подадена чрез пълномощника юрк. Н. Г., срещу Решение от 23.11.2021 г., постановено по НАХД № 7168 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, с което е отменена заповед с рег. № 799 от 05.06.2020 г. за задържане на лицето С. З. П..

В жалбата се излагат подробни съображения за несъгласие с извода на съда, че заповедта за задържане е постановена в несъответствие с целта на закона. Според касатора са налице достатъчно данни за извършено престъпление по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Счита, че не е нарушен принципът на съразмерност при упражняване на полицейски правомощия, тъй като общественият интерес налагал задържане на лицето. Допълнително посочва, че всяко съмнение, че заподозряното лице може да препятства или затрудни разследването оправдава налагането на мярката.

Ответникът по касационната жалба не изразява становище по същата.

Подадена е още частна жалба от процесуалния представител на С. З. П. срещу Определение от 24.03.2021 г. по НАХД № 7168 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, с което е оставена без уважение молбата за изменение на решението в

частта за разноските.

Ответникът по частната жалба изразява становище за нейната неоснователност.

Участващият в касационното производство прокурор от СГП дава заключение за неоснователност на касационната жалба и основателност на частната жалба.

Административен съд София-град, XV – ти касационен състав, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл. 218 АПК, приема от фактическа и правна страна следното:

Софийски районен съд е установил от фактическа страна следното: На 05.06.2020 г. бил подаден сигнал чрез телефон 112 относно залято с белина лице на адрес [населено място], [улица], при което адресът е бил посетен от полицейски служители при 06 РУ-СДВР - С. Г., Т. Я. и К. Л.. Същите установили три лица - К. И., И. И. и Ц. И., които заявили, че съседите им от втория етаж са изсипали белина върху пострадалата К. И.. Семейство И. посочили С. П. за извършител на деянието, която в този момент се подавала от прозореца. Полицейските служители я поканили да слезе при тях и същата заедно със съпруга си С. З. П. отишли при служителите на реда и разказали своята версия за случилото се. В този момент пристигнал екип на Ц., който транспортирал пострадалата К. И. до съответната болница. Тогава С. П. и С. З. П. били задържани за 24 часа, считано от 19:00 ч. на 05.06.2020 г. и бил извършен обиск. Задържаният С. З. П. направил оплаквания за здравословното си състояние, което наложило посещението на екип на Ц., който го транспортирал до ВМА, където бил настанен в клиника по нервни болести. Впоследствие С. З. П. бил освободен на 06.06.2020 г. в 22:30 ч., след като бил привлечен в качеството на обвиняем за извършено престъпление по чл. 129, ал. 2, пр. 1, вр. ал. 1 НК. На 09.06.2020 г. П. бил изписан от лечебното заведение с диагноза исхемичен мозъчен инсулт.

Първоинстанционният съд е приел, че заповедта за задържане е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР поради наличието на данни за извършено престъпление по чл. 129 НК. Достигнал е до изводи, че заповедта не съответства с целта на закона, която била да се осигури явяването на лицето пред съответния орган или да се предотврати извършването на престъпление или укриване на извършителя. В мотивите на обжалвания съдебен акт подробно е посочено, че П. е с установени самоличност и местопребиваване. Същият доброволно се явил пред служителите на реда, въпреки че поканата била отправена единствено спрямо неговата съпруга. Не е проявил никаква агресия и не е възпрепятствал действията на компетентни органи. Отчетено е допълнително влошеното му здравословно състояние, както и че задържането е продължило за срок повече от 24 часа. В тази връзка е прието, че задържането на лицето е излишно за постигането на законовите цели. Изложени са съображения за нарушение на принципа на съразмерност.

Касационният контрол за законосъобразност на оспореното съдебно решение, упражняван от Административен съд София-град е ограничен от въведените с жалбата основания (чл. 218, ал. 1 АПК), с изключение на съответствието му с процесуалните изисквания, свързани с правораздавателната власт на въззивната инстанция, съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба и с материалния закон.

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена от надлежна страна, срещу акт, подлежащ на касационен контрол и в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

Първоинстанционният съд пълно и всестранно е изследвал фактичката обстановка и въз основа на събраните доказателства е извел правилни правни изводи. В тази връзка обжалваното решение е съобразено с материалния закон, като при постановяването му не е допуснато нарушение на процесуалните правила.

Неоснователни са възраженията, че първата инстанция погрешно е приела, че заповедта не съответства на целта на закона.

При наличие на данни за вероятно извършено от определено лице престъпление, полицейските органи могат в рамките на оперативната си самостоятелност да налагат принудителни административни мерки, съгласно разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, с оглед осъществяване основните си дейности предвидени в разпоредбата на чл. 6 ЗМВР, като съобразят и целта на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, която е да се попречи на уличения в извършването му, да се укрие или да извърши друго престъпление, или да осуети наказателното преследване. В този смисъл са неоснователни възраженията на касатора, че наличието на достатъчно данни за извършено престъпление е достатъчно за налагането на мярката без да се държи сметка за преследването на посочените законови цели.

Касационната инстанция изцяло споделя изводите на районния съд, прилагането на процесната принудителна административна мярка не е съобразено с целта на закона. Това е така, тъй като категорично е установена самоличността на уличения, както и неговото местоживееене. Същият е имал сериозни здравословни проблеми при задържането, което е наложило хоспитализирането му (изписан с диагноза исхемичен мозъчен инсулт). Уличеният е съдействал на полицейските органи, като се е явил пред тях без покана (придружавал съпругата си, която единствена била поканена при появата на прозореца) и изложил своето становище по случая. Не е проявил никаква агресия и не е възпрепятствал действията на компетентни органи. Съвкупността на тези обстоятелства налага извод, че не може да се достигне до обосновано предположение за укриване, извършване на друго престъпление или осуетяване на наказателното преследване. Същевременно в контекста на принципа по чл. 6, ал. 2 АПК прилагането на мярката по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР следва да е оправдано от гледна точка на съразмерността на налаганото ограничение с необходимостта за постигането на законовата цел. Обсъжданите факти налагат извод, че липсва реална необходимост за ограничаване правото на свободно придвижване, поради което не е оправдано налагането на обсъжданата мярка.

Не се споделят и възраженията на касатора, че всяко съмнение на органа, че заподозряното лице може да препятства или затрудни разследването, оправдава налагането на мярката. Органите имат оперативна самостоятелност да налагат принудителни административни мерки, но тяхната преценка следва да е въз основа на факти, обосноваващи прилагането на мярката, за да се постигнат законовите цели.

Горното води до извод за неоснователност на касационната жалба, поради което решението в обсъжданата част следва да се остави в сила.

По частната жалба:

Частната жалба е процесуално допустима, като подадена в срок и от надлежна страна. Разгледана по същество, същата е основателна.

С обжалваното определение от 24.03.2021 г. е оставена без уважение молбата за изменение на решението в частта за разноските. Районният съд е приел, че в договора

за правна помощ не е посочено в коя хипотеза на чл. 38 ЗА се предоставя безплатна правна помощ.

Касационната инстанция намира, че пред първата инстанция е представен договор от 11.06.2020 г. за правна помощ и съдействие, в който е отразено, че адвокатът ще окаже на клиента безплатна правна помощ. Следва да се отбележи, че по делото е налично Експертно решение от 17.01.2018 г. на ТЕЛК, в което е отразено, че С. З. П. е с 94% трайно намалена работоспособност и че към момента на преосвидетелстването е декларирал, че не е трудово ангажиран.

Чл. 38, ал. 1 ЗА предвижда безплатно оказване на адвокатска помощ и съдействие за три отделни категории лица: 1. лица, които имат право на издръжка; 2. материално затруднени лица; 3. роднини, близки или на друг юрист.

Съгласно разпоредбата на чл. 38, ал. 2 ЗА, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, като съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл. 36, ал. 2 ЗА и осъжда другата страна да го заплати.

За уважаване на искането по чл. 38, ал. 2 ЗА следва да се представи договор за правна защита и съдействие, в който да е отразено осъществяване на безплатна адвокатска помощ, както и да липсват данни, опровергаващи това обстоятелство и да е налице отговорност на насрещната страна за разноски.

Принципно се споделят изводите на районния съд за необходимостта от посочване на коя от трите хипотези се предоставя безплатно оказване на адвокатска помощ, но следва да се има предвид, че страната няма задължение да докаже тези обстоятелства, както и че съгласно чл. 36, ал. 1 ЗА адвокатът има право на възнаграждение за своя труд. Не без значение е обстоятелството за здравословното състояние на П., обосноваващо наличието на данни, че е материално затруднено лице, доколкото състоянието му препятства полагането на труд.

Горното води до извод, че е основателно искането за изменение на решението в частта за разноските. В този смисъл адвокатът, предоставил безплатна правна помощ има право да получи възнаграждение в минималния размер, определен в наредбата по чл. 36, ал. 2 ЗА. Размерът е 400 лева съгласно чл. 8, ал. 1, т. 3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения, но претенцията (видно от списъка за разноски) е в размер на 300 лева, който следва да се присъди в полза на адвокат К. М..

По разноските в касационното производство:

За настоящата инстанция е приложен договор за правна помощ, в който изрично е посочено, че се предоставя безплатна адвокатска помощ на основание чл. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА. С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК и чл. чл. 38, ал. 2 ЗА адвокат К. М. има право на възнаграждение в размер на 400 лева (съвпадащ със списъка за разноски) по чл. 8, ал. 1, т. 3 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, XV – ти касационен състав,

### Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение от 23.11.2021 г., постановено по НАХД № 7168 по описа за 2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 23 – ти състав.

ОТМЕНЯ Определение от 24.03.2021 г., постановено по НАХД № 7168 по описа за

2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 23 – ти състав и ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат К. М. от Софийска адвокатска колегия сумата в размер на 300 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ в първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат К. М. от Софийска адвокатска колегия сумата в размер на 400 лева, представляваща адвокатско възнаграждение за предоставена безплатна правна помощ в касационното производство.

Решението не подлежи на обжалване и протест.

Председател:

Членове: